

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 1 sierpnia 2013 r. powód J. H. wniósł o zasądzenie od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. na jego rzecz, na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Ochrony środowiska oraz art. 435 k.c. w zw. z art. 322 ustawy Prawo ochrony środowiska, kwoty 150.000 zł tytułem odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości położonej w M. przy ul. (...), w tym w związku z obniżeniem wartości tej nieruchomości, wraz z odsetkami w wysokości ustawowej liczonymi od dnia wniesienia powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest właścicielem w/w nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w P. prowadzi księgę wieczystą za nr KW (...).

Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nieruchomość ta znalazła się w obrębie obszaru ograniczonego użytkowania, w jego strefie Z2. Strona powodowa podnosi, że na skutek wejścia w życie w/w uchwały ograniczono użytkowanie nieruchomości w zakresie podstawowych praw właściciela do nieskrępowanego korzystania z przysługującej mu własności, ochrony zdrowia, do wypoczynku etc, bowiem nieruchomości położone na terenie obszaru ograniczonego użytkowania zostały poddane licznym obwarowaniom w postaci nakazów, zakazów i innych ograniczeń, którym właściciele muszą się podporządkować. Ponadto takie czynniki jak hałas, zwiększona ilość szkodliwych pyłów i gazów emitowanych w powietrzu oraz innych szkodliwych emisji powoduje dodatkowe obciążenia dla użytkowników nieruchomości objętych przedmiotowym obszarem i dlatego powód musi ponieść koszty związane z dodatkową izolacją budynku położonego na w/w nieruchomości. Powód wskazał, że na jego nieruchomości dochodzi i dochodzić będzie do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Skutkami zaś tych przekroczeń mogą być przykładowo: utrata wartości użytkowej nieruchomości, zaburzenia zdrowotne związane z przekroczeniem norm hałasu, utrata całkowita lub częściowa wartości rynkowej nieruchomości. Strona powodowa podniosła, że w dniu 18 czerwca 2006 r. skierowała do pozwanego wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia, ale powód na to wezwanie nie odpowiedział (pозew – k. 2-6).

W odpowiedzi na pozew pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany na wstępie wskazał, że nieruchomość powoda znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania, ale poza strefami Z1 i Z2. Wcześniej zaś, tj. w okresie obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nieruchomość ta była położona w obszarze ograniczonego użytkowania, poza strefą M. Pozwany podnosi, że jeżeli według w/w uchwały działka powoda znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania poza strefą Z1 i Z2, to można stwierdzić, że na jej terenie warunki środowiskowe uległy polepszeniu, bowiem nie obowiązują już zakazy, dotyczące jego nieruchomości, sprecyzowane w rozporządzeniu Wojewody (...). Tylko w przypadku, gdyby uchwała nr 76/11 zwiększyła dotychczasowe ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości lub wprowadziła nowe ograniczenia i powstała szkoda z tego powodu, uzasadnione byłoby dochodzenie roszczenia z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości. Pozwany wskazał również, że warunki hałasowe na terenie, na którym położona jest nieruchomość również uległy polepszeniu i powodowi nie przysługuje odszkodowanie z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości wywołanego hałasem. Pozwany podniósł także, że 2-letni termin dochodzenia roszczenia, liczony od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia. Odnosząc się do podstawy odpowiedzialności z art. 435 § 1 k.c., pozwany podniósł, że o ile art. 322 ustawy Prawo o ochronie środowiska zawiera generalne odesłanie do przepisów kodeksu cywilnego, to nie dotyczy ono jednak odszkodowania przysługującego w przypadkach ograniczenia

sposobu korzystania z nieruchomości w związku z ochroną zasobów środowiska lub w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, bowiem odszkodowanie to zostało uregulowane w art. 129-136 ustawy Prawo o ochronie środowiska, które samodzielnie określają podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej oraz podmioty zobowiązane do zapłaty odszkodowania. Co więcej, według pozwanego nie jest on przedsiębiorstwem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w myśl art. 435 § 1 k.c. (odpowieź na pozew – k. 31-37).

Na rozprawie w dniu 26 lutego 2014 r. pełnomocnik powoda przyznał, że nieruchomość powoda położona jest poza strefą Z2 oraz wyjaśnił, że kwota 150.000 zł dochodzona pozwem ma obejmować koszty obniżenia wartości nieruchomości oraz koszty izolacji akustycznej budynku. Pełnomocnik pozwanego wniosła zaś o oddalenie powództwa z uwagi na upływ terminu zwitego do zgłoszenia roszczenia (nagranie rozprawy z dnia 26 lutego 2014 r.).

Ostatecznie na rozprawie w dniu 9 lipca 2014 r. strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie (nagranie rozprawy z dnia 9 lipca 2014 r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. H. jest właścicielem nieruchomości położonej w M. przy ul. (...), na działce ewidencyjnej nr (...), dla której Sąd Rejonowy w P., VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) (odpis zwykły księgi wieczystej – k. 8-11).

Rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r.

w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 r., utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Rozporządzenie to zostało wydane w oparciu o art. 135 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r., nr 129, poz. 902 ze zm.). W § 1 ust. 2 zapisano, że w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, zwanej dalej „strefą M”. Na mocy powyższego rozporządzenia nieruchomość powoda znalazła się w całości wewnątrz obszaru ograniczonego użytkowania, jednakże poza „strefą M”.

Zgodnie z § 4 ust. 1 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M - także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2.;
- 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust.2.

Stosownie zaś do § 5 rozporządzenia wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- 1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;
- 2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach

(Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 r., nr 156, poz. 4276 z fragmentem załącznika wraz z załącznikiem nr 6).

Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., która weszła w życie 4 sierpnia 2011 r., utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Na mocy tej uchwały stanowiąca przedmiot sprawy

nieruchomość powoda znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania, jednakże poza strefami Z1 oraz Z2.

Zgodnie z § 5 tej uchwały w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenu jedynie w strefach Z1 oraz Z2. Poza tymi strefami zaś nie wprowadzono żadnych ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenu.

Zgodnie z § 6 uchwały wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania polegające na określeniu, że:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy

(Dziennik Urzędowy Województwa (...)) z 2011 r., nr 128, poz. 4086 wraz z załącznikiem nr 6).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, które w większości uznał za wiarygodne i których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony.

W ocenie Sądu dokument w postaci „Wniosku o wykonanie izolacji akustycznych” (k. 12-17) budzi poważne wątpliwości co do jego wiarygodności, a w szczególności co do faktu jego złożenia stronie pozwanej. Wskazać należy, że na dokumencie tym brak jest jakiegokolwiek daty umożliwiającej umiejscowienie w czasie czynności jego wypełnienia, jak i powód nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, w postaci chociażby potwierdzenia nadania, na okoliczność złożenia tego wniosku pozwanemu, co pozwoliłoby stwierdzić datę zgłoszenia roszczenia. Jedynie w uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazuje, że w/w pismo datowane było 18 czerwca 2012 r., na potwierdzenie czego nie przedstawił jednak żadnych dowodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie istota sporu między stronami zasadzała się m.in. na kwestii dotyczącej tego, czy upłynął 2-letni termin określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji wprowadzającej to ograniczenie.

Rozstrzygnięcie w powyższym zakresie, jako że bezspornym był fakt usytuowania nieruchomości powoda w obszarze ograniczonego użytkowania (poza strefami Z1 oraz Z2), warunkowało zasadność zgłoszonego w sprawie powództwa co do zasady, w związku z czym kwestie te zostały rozważone przez Sąd w pierwszej kolejności.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 p.o.ś., jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. Ust. 2 tego artykułu stanowi, że w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z powyższymi roszczeniami, stosownie do treści art. 129 ust. 4 można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Podstawą do domagania się powyższych roszczeń może być ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania, co wynika wprost z art. 129 p.o.ś. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2010 r., sygn. akt II CSK 602/09, LEX nr 585768).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się przy tym pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 w związku z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym - hałas. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest, m.in., poddanie roszczeń właścicieli szczególnym ograniczeniom czasowym przewidzianym w art. 129 ust. 4 tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2010 r., sygn. akt II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2010 r., sygn. akt III CZP 17/10, LEX nr 584036; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2010 r., sygn. akt III CZP 128/09, LEX nr 578138, wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., sygn. akt I CSK 509/11, LEX nr 1215402).

Z art. 135 ust. 1 p.o.ś. wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 p.o.ś. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie. Zgodnie z tym przepisem obszar ograniczonego użytkowania dla takiego przedsięwzięcia tworzy sejmik województwa w drodze uchwały.

Nie ulegało wątpliwości, że rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., w którego granicach znalazła się nieruchomość powoda. Na skutek zmian w funkcjonowaniu lotniska i w konsekwencji konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) 20 czerwca 2011 r. podjął uchwałę nr 76/11 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

W dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. 25 sierpnia 2007 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r.), art. 135 ust. 2 p.o.ś wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462), która to zmiana zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2008 r.. Według nowego brzmienia art. 135 p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, w miejsce wojewody wszedł sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 8 lipca 2011 r. (sygn. akt VI ACa 140/11, LEX nr 929402), zgodnie z § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2002 r., Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy

traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego. Z powyższego wynika, że zmiana z 1 stycznia 2008 r. organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 ww. rozporządzenia nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r., albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

Natomiast w zakresie uregulowania z § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. dotyczącego zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r. nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462), która 1 stycznia 2008 r. zmieniła organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.

Przepis ust. 2 art. 135 p.o.ś. został z dniem 15 listopada 2008 r. – artykułem 144 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227) - zmieniony w ten sposób, że zapis o tworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania „dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie”, zastąpiono zapisem o tworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania „dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie”.

W dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r. art. 135 ust. 2 p.o.ś. odwoływał się zatem do art. 51 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, zgodnie z którym sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił art. 51 ust. 8 p.o.ś. (również obowiązujący do 15 listopada 2008 r.) Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 p.o.ś. było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r., Nr 257, poz. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 28 rozporządzenia sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagane było w odniesieniu do lotnisk o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 rozporządzenia sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko we wspomnianym art. 144 pkt 9 uchyliła dział V i VI tytułu I p.o.ś., w dziale VI zaś umiejscowiony był m. in. art. 51 p.o.ś. Jednocześnie w art. 173 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. wskazano, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 p.o.ś., zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych m. in. na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 r., jednak nie dłużej

niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do 15 listopada 2010 r. Zgodnie zaś z art. 173 ust. 2 ustawy z 3 października 2008 r. do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: 1) za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 p.o.ś. uznano, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do 15 listopada 2010 r., a w art. 173 ust. 2 p.o.ś. doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z 3 października 2008 r. za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r.) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Ostatecznie należało więc uznać, że zmiana art. 135 ust. 2 p.o.ś.

w powyższym zakresie miała jedynie charakter porządkujący i określała jedynie, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc. Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397), które weszło w życie 15 listopada 2010 r. Rozporządzenie to określa: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2. Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych. Brzmienie tych regulacji daje podstawę do oceny, że dokonano jedynie niewielkich korekt stanu prawnego, które nie zmieniły podstawowego znaczenia omawianych przepisów.

Reasumując, zmiana art. 135 ust. 2 p.o.ś. w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęła na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r., albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, zaś kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r., a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008 r., ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższe stanowisko odnośnie skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 p.o.ś., obowiązującej od 15 listopada 2008 r., znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2011 r., sygn. akt II CSK 421/10, LEX nr 863961, wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., sygn. akt I CSK 509/11, OSNC nr

2/2013, poz. 26 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 31 sierpnia 2009 r., sygn. akt IV SA/Wa 2569/07, LEX nr 518044).

Ocena prawna sprowadzająca się do uznania, że przepisy rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) zaprezentowana została też w uzasadnieniach wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie z: 30 listopada 2010 r., (sygn. akt: VI ACa 1156/10, LEX nr 682525 i VI ACa 1058/10, Apel.-W-wa nr 3/2011, poz. 28), 6 lipca 2011 r. (sygn. akt. VI ACa 14/11, LEX nr 852391) i 8 lipca 2011 r. (sygn. akt VI ACa 140/11, LEX nr 929402).

Stwierdzenie potwierdzające słuszność powyższego wyводу odnaleźć można także w uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., z którego wynika wprost, że dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego użytkowania – rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.

W konsekwencji należało ocenić, że rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Zgodnie z art. 129 ust. 4 p.o.ś. dla zgłoszenia roszczeń, o których mowa w ust. 1 – 3 tego artykułu, czyli roszczeń objętych żądaniem pozwu, obowiązuje dwuletni termin zawity od dnia wejścia w życie regulacji powodującej ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Wskazać przy tym należy, że art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą terminie jest podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Dwuletni termin, w którym powód mógł zgłosić żądania oparte na art. 129 p.o.ś. upłynął zatem 25 sierpnia 2009 r., bowiem rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., weszło w życie 25 sierpnia 2007 r. Jako, że szkodą o której mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś., są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie, to do terminu zgłoszenia roszczeń związanych z pokryciem kosztów izolacji akustycznej odpowiednie zastosowanie ma art. 129 ust. 4 p.o.ś. W terminie tym, tj. do dnia 25 sierpnia 2009 r. powód nie zgłosił roszczeń. Jako, że powód w żaden sposób nie udowodnił złożenia pozwanemu „Wniosku o wykonanie izolacji akustycznych” uznać należy, że roszczenia swe złożył on dopiero za pośrednictwem pozwu inicjującego niniejsze postępowanie, który został złożony do tutejszego Sądu w dniu 1 sierpnia 2013 r., a więc prawie 4 lata po upływie terminu do zgłoszenia roszczeń na podstawie art. 129 p.o.ś. Jeżeli nawet dać wiarę stronie powodowej i hipotetycznie przyjąć, że „Wniosek o wykonanie izolacji akustycznych” datowany był 18 czerwca 2012 r. i został pozwanemu złożony, to i tak dwuletni termin zawity do zgłoszenia żądania opartego na art. 129 p.o.ś. upłynął. Skoro zatem powód z takim roszczeniem nie wystąpił do pozwanego w ustawowym terminie, powództwo podlegało oddaleniu.

Wskazać jednocześnie należy, że ocena charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 p.o.ś. była przedmiotem wyroku Sądu Najwyższego z 10 października 2008 r. (sygn. akt II CSK 216/08, LEX nr 577165), w którym wyjaśniono i szeroko umotywowano stanowisko, akceptowane także przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie, że: „Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r. Prawo ochrony środowiska, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia”. Podobnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r. (II CSK 578/12) wskazano, że „termin z art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi termin zawity, w którym żądania z art. 129 ust. 1 - 3 ustawy Prawo ochrony środowiska muszą zostać zgłoszone

obowiązaniem do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem” (OSNC nr 4/2014, poz.47).

Ponadto, nie można było uznać, że podjęcie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 i jej wejście w życie z dniem 4 sierpnia 2011 r. ponownie otworzyło dla powoda termin do zgłoszenia roszczeń z art. 129 p.o.ś., gdyż uchwała ta nie wprowadziła w odniesieniu do nieruchomości należącej do powoda żadnych nowych ograniczeń w porównaniu do tych obowiązujących na mocy rozporządzenia nr 50 wydanego przez Wojewodę (...). Nieruchomość powoda zgodnie z rozporządzeniem nr 50 znalazła się wewnątrz obszaru ograniczonego użytkowania (poza strefą M), stosownie natomiast do uchwały nr 76/11 umieszczona została w całości w obszarze ograniczonego użytkowania (poza strefami Z1 oraz Z2). Określone w § 6 uchwały nr 76/11 wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania były (pomimo różnic redakcyjnych) takie same jak przewidziane w § 5 rozporządzenia nr 50. W odniesieniu zaś do nieruchomości powoda uchwała nr 76/11 zniósła natomiast przewidziane w § 4 rozporządzenia nr 50 zakazy budowlane zabraniające w obszarze ograniczonego użytkowania przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a także pod zabudowę mieszkaniową, zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a także na cele mieszkaniowe, budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a także budynków mieszkalnych. Dlatego też uznać należy, że wskutek wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. powodowi nie została wyrządzona żadna nowa szkoda.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 12 kwietnia 2013 r.

(sygn. akt IV CSK 608/12, LEX nr 1347892), który to pogląd Sądu w całości podziela, w związku z tym, że art. 129 ust. 2 p.o.ś. przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. Tym bardziej szkoda nie mogła powstać na gruncie niniejszej sprawy, bowiem uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. zniesiono zakazy dotyczące sposobu korzystania z nieruchomości istniejące pod rządami rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., zaś wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania (odnoszące się również do izolacji akustycznej) uchwała ta pozostawiła w stanie niezmienionym w stosunku do w/w rozporządzenia.

Warto na koniec, w okolicznościach niniejszej sprawy przywołać pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 1 grudnia 2010 r. (sygn. akt I CSK 86/10, LEX nr 818554) zgodnie z którym nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 – 3 p.o.ś., lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, że każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania) czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust. 4 p.o.ś. Powyższy przepis z jednej strony stanowi bowiem ułatwienie dla osób występujących z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a z drugiej strony określenie 2 – letniego terminu zawitego na ich dochodzenie pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, że roszczenia nie będą się pojawiać w przyszłości, co umożliwi prowadzenie przewidywalnej gospodarki finansowej. Należy zatem przyjąć, że bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 p.o.ś. rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków.

Odnosząc się zaś do wskazywanej przez powoda ewentualnej podstawy żądania pozwu w postaci art. 435 k.c. (szkoda spowodowana ruchem przedsiębiorstwa napędzanego siłami przyrody) wskazać trzeba, że w ocenie Sądu regulacja art. 129 p.o.ś. stanowi *lex specialis* względem art. 435 k.c. i wyłącza stosowanie ostatnio wymienionego przepisu

w odniesieniu do roszczeń określonych w art. 129 p.o.ś. Wskazuje na to chociażby wyraźne oznaczenie terminu zawitego, w jakim możliwe jest dochodzenie tychże roszczeń. Przyjęcie odmiennego zapatrywania podważałoby sens regulacji zawartej w ustawie prawo ochrony środowiska, skoro w razie upływu przewidzianych w niej terminów możliwe byłoby dochodzenie odszkodowania na podstawie reguł ogólnych zawartych w kodeksie cywilnym. Podobne zapatrywanie wyrażane jest w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2010 r. (sygn. akt III CZP 17/10) stwierdził, że „przepisy art. 435 k.c. w związku z art. 322 p.o.ś. i art. 129 p.o.ś. przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności. Za taką interpretacją przemawia również dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości. Rozszczepienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne” (LEX nr 584036). Dlatego też roszczenia pozwu - zdaniem Sądu - nie podlegały rozpoznaniu na podstawie art. 435 k.c.

Z uwagi na powyższe stwierdzić należało, że zgłoszone przez powoda roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie, w związku z czym Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku, oddalając powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód przegrali niniejszą sprawę w całości,

a zatem na rzecz pozwanego należy zasądzić poniesione przez niego koszty procesu.

Złożyły się na nie koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej radcy prawnego ustanowionego z urzędu) i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Ostatecznie więc należało od powodów na rzecz pozwanego zasądzić z tytułu kosztów procesu kwotę 3.617 zł, w związku z czym Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.